

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ

Διάλογος με τον Γιώργο Μιχελακάκη για την Ιστορία και την ιστορική συνείδηση

Γεγονότα

1878 Οι αντιπρόσωποι των Μεγάλων Δυνάμεων στο συνέδριο του Βερολίνου αποδέχονται την παραχώρηση της Θεσσαλίας και τμήματος της Ηπείρου και συγκεκριμένα την περιοχή της Άρτας στην Ελλάδα. (5 Ιουλίου με το νέο ημερολόγιο)

1894 Η πρώτη Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή Ιδρύεται στο Παρίσι από τον βαρόνο Πιερ Ντε Κουμπερτέν η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή. Πρώτος της πρόεδρος αναλαμβάνει ο Έλληνας Δημήτρης Βικέλας.

1902 Το όνομα «Mercedes» υιοθετείται για πρώτη φορά ως εμπορική επωνυμία από τη γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία Daimler. Μερσέντες ονομαζόταν η κόρη του πάμπλουτου αυστριακού επιχειρηματία Εμίλ Γιέλιγκεκ, ο οποίος ζήτησε από τους υπευθύνους της εταιρείας να του κατασκευάσουν «ένα αυτοκίνητο για μετά το αύριο», στο οποίο έδωσε το όνομα της κόρης του. Σχεδόν ταυτόχρονα θα εισέλθει και στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.

1913 Η Μάχη της Δοϊράνης. Οι ελληνικές δυνάμεις καταλαμβάνουν τη Δοϊράνη, κατά τη διάρκεια του Β' Βαλκανικού Πολέμου.

1964 Ο πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου συναντάται στο Λευκό Οίκο με τον αμερικανό πρόεδρο Λίντον Τζόνσον και ανθίσταται σθεναρά στις πιέσεις του τελευταίου να δεχτεί υποχωρήσεις στο Κυπριακό.

1997 Ο διάσημος ηθοποιός Μάρλον Μπράντο, που επισκέπτεται την Ελλάδα, καλεσμένος του Ομίλου Λάτση, μιλά σε εκδήλωση στο μέγαρο «Παλλάς Αθηνά» για την προστασία του περιβάλλοντος.

Γεννήσεις

1908 Μ. Καραγάτσης, φιλολογικό ψευδώνυμο του Δημήτρη Ροδόπουλου, Έλληνας συγγραφέας. («Γιούγκερμαν», «Συνταγματάρχης Λιάπκιν») (Θαν. 14/9/1960)

1912 Άλαν Τιούρινγκ, βρετανός μαθηματικός και κρυπτογράφος, από τους πρωτοπόρους της πληροφορικής, με σημαντικό έργο στους αλγόριθμους. (Θαν. 7/6/1954)

1936 Κώστας Σημίτης, Έλληνας πολιτικός, που διετέλεσε πρωθυπουργός και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ.

Θάνατοι

1995 Τζόννας Σολκ, αμερικανός βιολόγος, που ανακάλυψε το εμβόλιο κατά της πολιομυελίτιδας. (Γεν. 28/10/1914)

1996 Ανδρέας Παπανδρέου, Έλληνας πολιτικός, ιδρυτής του ΠΑΣΟΚ και πρωθυπουργός (1981-1989, 1993-1996). (Γεν. 5/2/1919)

2005 Μανόλης Αναγνωστάκης, Έλληνας ποιητής. (Γεν. 9/3/1925)

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Όποιος επιθυμεί να επικοινωνήσει με τον Γιώργο Μιχελακάκη ή να καταθέσει τις απόψεις του μπορεί να στείλει email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Ελλάδα-Αυστραλία

Σε ένα του βιβλίο ο σπουδαίος αμερικανό-γάλλος ιστορικός, Will Durant, διερωτάται για το όφελος που μπορεί να έχει η μελέτη της Ιστορίας. Σε τι μας ωφελεί, πράγματι, η μελέτη της Ιστορίας; Μήπως μας δίνει ικανοποίηση για τη γνώση των συνθηκών που οδηγούν τα έθνη στην ακμή και στην παρακμή τους; Μαθαίνουμε άραγε περισσότερα για την ανθρώπινη φύση από ό,τι μας δίνει η καθημερινή τριβή με την πραγματικότητα; Αντλούμε άραγε από τη μελέτη της Ιστορίας κάποια διαισθητική για την παρούσα κατάσταση της ανθρωπότητας, και διαμορφώνουμε κάποια κατεύθυνση στη σκέψη μας και τις πολιτικές μας τοποθετήσεις; Βρίσκουμε άραγε στη μελέτη της Ιστορίας συχνότητες με τις οποίες θα μπορούσαμε να προβλέψουμε πως θα συμπεριφερθούν οι άνθρωποι σε κρίσιμες καταστάσεις και την τύχη των κρατών τους στο μέλλον; Μήπως είναι πιθανό, η γνώση της Ιστορίας, να μην έχει κάποια βαρύτητα στην κατεύθυνση που παίρνει η ανθρώπινη συμπεριφορά; Μήπως από την Ιστορία ο άνθρωπος δεν διδάσκεται τίποτα; Διότι αυτό το απέραντο ιστορικό παρελθόν, δεν ήταν τίποτα άλλο, από μια κουρασμένη επανάληψη λαθών τα οποία ίσως στο μέλλον επαναληφθούν σε μεγαλύτερη κλίμακα; Οι ιστορικοί είναι συνήθως απαισιόδοξοι για το μέλλον της ανθρωπότητας. Σκεπτικοί για στους ισχυρισμούς κάποιων, ότι η ιστοριογραφία μπορεί να γίνει επιστήμη. Στην ιστοριογραφία κάποιοι αναγνωρίζουν μόνο τη δυνατότητα να συσσωρεύει γεγονότα. Άλλοι πάλι, βλέπουν στην ιστοριογραφία την δυνατότητα να βάζει τάξη στο χάος των άπειρων και μπερδεμένων καταστάσεων στη ζωή. Στην προέκτασή της αυτή η δυνατότητα μπορεί να γίνει φιλοσοφική, καθώς μας εφοδιάζει με τη μέθοδο να αναγνωρίζουμε στο μεμονωμένο γεγονός το γενικό και το παγκόσμιο. Το παρόν (όπως η πόλεμος στην Ουκρανία), είναι το παρελθόν καθώς συνεχίζει να ξεδιπλώνεται μέσα από τη δράση των ανθρώπων. Ενώ το παρελθόν ξεδιπλώνεται ως παρόν, για να γίνει κατανοητό σήμερα.

Το ελληνικό και το αυστραλιανό κράτος, ξεκίνησαν με μια διαφορετική ιδρυτική ιστορική πράξη. Το πρώτο (το ελληνικό) δημιουργήθηκε μέσα από μια απελευθερωτική επανάσταση, που είχε στον πυρήνα της, την ιδέα, ότι κάθε λαός, είναι ίσος, και έχει το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση.

Το δεύτερο, το αυστραλιανό κράτος, δημιουργήθηκε μέσα από την εισβολή του βρετανού κατακτητή και την εξόντωση του γηγενή πληθυσμού, τον οποίον οι Ευρωπαίοι δεν αναγνώρισαν ως άνθρωπο. Αυτή η αντιφατικότητα στην ταυτότητα των δύο κρατών, πόσο άραγε σημάδεψε τους Έλληνες μετανάστες; Αποδέχτηκαν άραγε, αυτή την αντίφαση, στη συνείδηση τους; Έτσι που ούτε η αντίσταση στον εισβολέα (ελληνικότητα), ούτε η εισβολή του ιμπεριαλιστή (αυστραλιανότητα) έχουν πλέον κάποια ουσιαστική σημασία; Στην πορεία της ιστορίας, τα δύο κράτη, είχαν μια έντονη βρετανική επιρροή. Για την Αυστραλία αυτή η επιρροή ήταν αυτονόητη. Για την Ελλάδα η βρετανική επιρροή υπήρξε το αποτέλεσμα της δυναμικής σύγκρουσης μεταξύ των ευρωπαϊκών δυνάμεων του 19ου και 20ου αιώνα. Χαρακτηριστικός υπήρξε ο λόγος του βρετανού πρεσβευτή στην Αθήνα ναυάρχου Λάϊονς το 1841: «Μια πραγματική ανεξάρτητη Ελλάδα είναι παραλογισμός. Η Ελλάδα είναι ρωσική ή αγγλική. Και εφ' όσον δεν πρέπει να είναι ρωσική, είναι κατ' ανάγκη αγγλική. Η βρετανική επιρροή στην Ελλάδα επαναβεβαιώθηκε όπως γνωρίζουμε με την άγραφη συμφωνία Τσόρτσιλ-Στάλιν κατά την συνάντησή τους στη Μόσχα τον Οκτώβριο του 1944, για το μοίρασμα των Βαλκανίων. Όμως, ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, αποτέλεσε το όριο της βρετανικής ηγεμονίας. Από το 1947 τη θέση των Άγγλων στην προστασία-εκμετάλλευση της Ελλάδας και Αυστραλίας, την ανέλαβαν οι Αμερικανοί. Τα δύο αυτά κράτη, αν και είχαν διαφορετική πολιτική καταγωγή, από εδώ και εμπρός θα μεταβαλλόντουσαν σε προτεκτοράτα (μπανανίες) της μεγάλης δύναμης. Μήπως ένας τέτοιος χαρακτηρισμός είναι υπερβολικός;

Στα άρθρα που θα ακολουθήσουν, θα μας απασχολήσει η κυπριακή ιστορία στα πλαίσια της μεταπολεμικής εξάρτησης των μικρών κρατών από τις μεγάλες δυνάμεις. Θα δούμε πως η κυπριακή ιστορία συνυφαίνεται με θέματα οικονομικής και στρατιωτικής ισχύος των εξωτερικών μεγάλων και περιφερειακών δυνάμεων, και του πολιτικού-ιδεολογικού προσανατολισμού της εσωτερικής κατεστημένης τάξης.

Τα άρθρα αυτά θα αφιερωθούν στον κυπριακό ελληνισμό της Αυστραλίας, καθώς για τους περισσότερους, η μετανάστευση προκλήθηκε ως αποτέλεσμα εισβολής των Τούρκων, την οποία επέτρεψαν να πραγματοποιηθεί οι σύμμαχοί μας.

Στην πορεία της ιστορίας, τα δύο κράτη, είχαν μια έντονη βρετανική επιρροή. Για την Αυστραλία αυτή η επιρροή ήταν αυτονόητη. Για την Ελλάδα η βρετανική επιρροή υπήρξε το αποτέλεσμα της δυναμικής σύγκρουσης μεταξύ των ευρωπαϊκών δυνάμεων του 19ου και 20ου αιώνα.